

Zorgvuldig vertrouwen opbouwen

Voorzitter, Voorschoten verandert. Veel komt op ons af. De drie decentralisaties¹ zijn nog in volle gang. Op korte termijn komt daar de decentralisatie van de maatschappelijke zorg bij. In 2020 wordt ook de wet Verplichte GGZ ingevoerd. Al deze veranderingen vragen om een goede samenwerking en afstemming tussen het sociaal, zorg en veiligheidsdomein². In de praktijk is deze samenwerking volgens de methodiek van één gezin, één plan, één regisseur nog best lastig. Afstemming kost tijd en tijd kost geld.

En dan heb ik de vele andere uitdagingen zoals de inrichting van een waterbestendig Voorschoten, onze verslaving aan plastic en de energietransitie nog niet genoemd. In zo'n fase is onze maatschappij instabiel en kwetsbaar. Als gevolg hiervan kunnen fouten gemaakt worden. We moeten daar alert op zijn, bereid zijn fouten te erkennen en waar mogelijk te herstellen. Tegelijkertijd komt er ruimte voor vernieuwing en positieve verandering maar dit wordt lang niet door iedereen herkend. Ik wil dit vergelijken met het oog van de orkaan: in het oog is het windstil en onbewolkt, daarbuiten raast de storm. Veel mensen zien de storm die door de samenleving raast nog niet en staan als het ware in het oog van de orkaan, anderen zijn zich er volop van bewust, maken zich grote zorgen of zijn al met vernieuwing begonnen. Creativiteit en een zorgvuldige dialoog zijn essentiële ingrediënten om die vernieuwing verder gestalte te geven. Ik ben daarom ook erg blij met het thema 'creatief en zorgvuldig handelen' dat in de uitwerking van ons coalitieakkoord wordt geïntroduceerd.

Participatie met burgers, het uitwisselen van ideeën, is ontzettend belangrijk. Het college geeft daarbij terecht aan dat het om een transparante besluitvorming, een zorgvuldig proces en heldere kaders moet gaan. Dit is essentieel, en vraagt om een goede voorbereiding.

Ongetwijfeld herinnert u zich nog de verontwaardiging bij burgers toen besloten moest worden over de verkoop van accommodaties aan de Raadhuislaan en Professor van der Waalslaan. De besluitvorming over de herinrichting van de Leidse weg Noord – deel Zuid, was ook geen geëffend pad, om zomaar te zeggen. En dit terwijl de burgerparticipatie, wat betreft de Leidse weg, binnen heldere kaders was vormgegeven met een door de raad vastgesteld verkeersplan. Hier ligt, zowel wat betreft het ambtelijk apparaat als de Raad, een stevige uitdaging. Mooi dat we de rol van de raad in een veranderende democratie daarom nog gaan uitwerken. Binnenkort worden door het college kaders en spelregels opgesteld en kunnen we op basis daarvan in het tweede kwartaal van 2019, starten met een aantal experimenten op het terrein van burgerparticipatie. Ik vind dat een goede zaak.

Zoals gezegd, de uitdagingen zijn fors. Voorschoten kwam slecht uit de bestuurskrachtmeting en scoorde onvoldoende op haar rol in de regio. Ondermeer op basis van deze bestuurskrachtmeting hebben veel partijen hun keuze gemaakt. Een heldere keuze is noodzakelijk om aan bestuurskracht te winnen en versnippering terug te draaien. Voor dit proces heeft het college een routekaart neergelegd. De keuze voor de Leidse regio heeft ook consequenties voor waar we onze dienstverlening organiseren en het is mogelijk dat dit tot onrust en onzekerheid bij onze burgers en ambtenaren kan leiden. Om die reden is het legitiem helder te zijn en snelheid te houden.

Voorzitter, onze ambtenaren zijn voor een belangrijk deel onze handen en voeten, onze ogen en oren. We moeten kunnen koersen op hun kennis en creativiteit en overbelasting vermijden. Het is daarom heel verstandig dat de realisatie van ons coalitieakkoord over een langere periode is gespreid. Dat is financieel slim, maar ook om bovengenoemde reden belangrijk. Hierop

¹ die van de zorg (WMO), van werk en inkomen (Participatie) en de jeugdhulp (jeugdwet)

² denk hierbij aan welzijnswerkers, zorgprofessionals, politie en justitie

vooruitlopend is het mooi dat er gedurende twee jaar een coördinator voor de energietransitie wordt vrijgemaakt. Of dit voldoende is moet blijken, maar het is in ieder geval een goed begin.

Dan de begroting zelf. Het is een prestatie dat het college er in is geslaagd een sluitende begroting met een oplopend begrotingsoverschot en uitstekend weerstandsvermogen neer te leggen. Dit is knap omdat we in 2018 veel financiële tegenvallers hadden. Netto hebben we het dan over een bedrag van bijna een miljoen Euro, 973.855 Euro, om exact te zijn. Het betreft vooral een aantal onontkoombare en autonome ontwikkelingen. Meer dan een miljoen aan tegenvallers en slechts een schamele 1,5 ton aan meevallers! Op dit moment is het daarom erg lastig bezuinigingen terug te draaien. Echter met het wegvallen van de kapitaallasten van circa 318.000 Euro van zwembad het Wedde, vanaf eind 2022, zie ik desondanks een reële kans dat we het zwembad kunnen behouden. In het voorjaar zullen we hier de knoop over doorhakken.

Tegelijkertijd ben ik me terdege bewust van onze financiële kwetsbaarheid en het feit dat deze begroting nog relatief beleidsarm is. Veel gaat over lopend beleid, nog weinig gaat over nieuw beleid. Op basis van de nota schuldreductie en verdere uitwerking van het coalitieakkoord zal snel helder worden wat u van deze coalitie en dit college kunt verwachten. In die zin kijk ik nu al uit naar de kadernota voor 2020 die in de eerste helft van 2019 gaat verschijnen.

Een paar zaken willen we nu vast concretiseren. Het college wil de toegankelijkheid voor mensen met een beperking verbeteren. Volgens het VN-verdrag “inzake de rechten van personen met een handicap”, is Voorschoten verplicht te werken aan een geleidelijke verwezenlijking van dit VN-Verdrag op alle beleidsterreinen waar Voorschoten een verantwoordelijkheid heeft. Dit gaat echt veel verder dan alleen toegankelijkheid. Daarnaast treedt per 1 januari 2019 een wetswijziging in werking waardoor alle stemlokalen volledig toegankelijk ingericht moeten zijn. Wij vragen het college met een stappenplan te komen voor een geleidelijke invoering van het VN verdrag en dienen daarvoor een motie in.

Wij vinden een kinderboerderij belangrijk. In het coalitieakkoord staat dat we willen onderzoeken hoe de exploitatie anders kan worden verzorgd. Daarnaast wordt de kinderboerderij ook genoemd in verband met de verwerving van draagvlak en het geven van informatie op het terrein van duurzaamheid. Wij zijn benieuwd welke mogelijkheden het college ziet voor het combineren van functies, waaronder die van natuur en milieu educatie, om de exploitatie van de kinderboerderij te ondersteunen. Wil het college ons hier per informatiebrief over informeren?

In de programma begroting lezen we dat de doelstelling voor het beperken van de hoeveelheid restafval de afgelopen twee jaar niet is gehaald³. Willen we de kosten van de afvalinzameling van restafval verminderen dan moet er meer gescheiden worden ingezameld. Zeker als we in ogenschouw nemen dat de afvalstoffenbelasting de rijksoverheid in 2019 fors omhoog gaat⁴, waardoor de gemeente Voorschoten meer dan 100.000 euro extra gaat betalen. Met de conclusie in de programmabegroting om dan maar de ambitie bij te stellen naar een lager doel zijn wij het dus niet eens. In die zin vinden we het ook niet logisch om de kostenstijging te compenseren met een onttrekking aan de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing. Voor ons geldt het principe “de vervuiler betaalt” en in dat geval zou een stijging van de afvalstoffenheffing meer voor de hand liggen. Tegelijkertijd willen we voorkomen dat met een algemene heffing de ‘goeden moeten lijden onder de slechten’. Een lastig dilemma. Geacht college; wilt u, in de tussenrapportage van het afvalbeleidsplan dat in 2019 verschijnt, ingaan op bovenvermeld dilemma en aangeven welke maatregelen genomen kunnen worden om de hoeveelheid restafval te verminderen? We zijn in ieder geval blij dat het college in reactie op onze vragen besloten heeft met horecaondernemers en

³ In 2017 is er 30 kg restafval per huishouden meer opgehaald dan we tot doel hadden. In 2018 is helaas in de scheiding en inzameling van grondstoffen (glas/papier/kunststof/GFT) geen verbetering zichtbaar.

⁴ van 13,21 naar 31,39 Euro per ton restafval

organisatoren van evenementen in gesprek te gaan met het doel plastic zwerfafval te verminderen. Wilt u ons over de voortgang van dat gesprek informeren?

Tijdens de discussie over de herinrichting van de Leidse weg Noord – deel Zuid werd door meerdere fracties gewezen op mogelijke knelpunten voor de veiligheid van fietsers, met name jeugdigen. Een omgeving die fietsveilig is en uitnodigt tot fietsen draagt daarnaast bij aan een gezonde leefomgeving. Wij vragen het college daarom een nota verkeersveiligheid, met bijzondere aandacht voor fietsveiligheid, op te stellen en dienen daarvoor een motie in.

We hebben grote zorgen over de stijgende kosten in de jeugdzorg. Het rekenkamerrapport 'Zorgen voor transformatie' uit 2016 vroeg met name aandacht voor het opbouwen van relaties met de nulde lijn, zoals scholen, verenigingen en wijkcentra. Volgens de rekenkamer zijn die relaties noodzakelijk om tijdig te signaleren en tijdig zorg te leveren. Zodoende wordt voorkomen dat in een later stadium een beroep moet worden gedaan op dure specialistische zorg. In uw recente informatiebrief over de kostenstijging doet u echter geen duidelijke uitspraak over deze noodzakelijke investering. Wil het college dit nader kan toelichten?

Voorzitter. Nog steeds raken, iedere week opnieuw, honderden kinderen in Nederland verslaafd aan roken. Ruim de helft van de rokers sterft aan de gevolgen ervan; elk jaar zo'n 20.000 Nederlanders. Roken veroorzaakt veel ziekten en dit brengt hoge kosten met zich mee, ook wat de WMO middelen betreft. Preventie is de beste manier om dit te voorkomen. Wij vragen het college de campagne "op weg naar een rookvrije generatie" te steunen. Rookvrij opgroeien moet vanzelfsprekend zijn. Wij dienen hiertoe een motie in.

Ik ga afsluiten. Rome is niet op één dag gebouwd en ook met Voorschoten zijn we nog lang niet klaar. Het proces krijgt steeds meer vorm en een meer concrete uitwerking volgt snel. Zorgvuldigheid staat voorop en dat is ook de beste manier om het vertrouwen in de politiek onder onze inwoners te versterken. College, onze steun heeft u en bij deze wens ik u en de Raad veel succes met het mooie project Voorschoten. Ik dank u.